

Een jaar na Brandon: nog steeds te weinig hulp

Vorig jaar stak een storm van verontwaardiging op na het zien van de vastgeketende jongen. Zó mocht een zwakzinnig kind niet leven. Maar een alternatief is tot nu toe niet gevonden.

De destijds 18-jarige Brandon, zoals hij op 18 januari 2011 bij de EO was te zien. De diepzwakzinnige jongen kon zeer agressief zijn. In de zorginstelling 's Heeren Loo in Ermelo werd hij daarom aan de muur vastgetekend, in een geïsoleerde, kale kamer. Nederland was woedend. Voor Brandon is inmiddels een betere voorziening gevonden, voor tientallen andere kinderen nog niet. Foto AFP

Van onze verslaggeefster
Anneke Stoffelen

AMSTERDAM Een jaar nadat de vastgeketende Brandon wereldnieuws werd, is er voor de groep zwaarst gehandicapten nog geen uitzicht op passende zorg. Ouders van wat zichzelf 'vastbind- en platspuitkinderen' noemen, zoeken tevergeefs naar een plek waar hun kind niet wordt gefixeerd.

Tweede Kamerleden buitelden over elkaar heen in hun verontwaardiging over de beelden van Brandon die de EO op 18 januari 2011 uitzond. Te zien was hoe de 18-jarige jongen in een tuigje zat vastgeketend aan de muur in zorginstelling 's Heeren Loo. Staatssecretaris Veldhuijzen beloofde dat dit vastketenen van patiënten 'snel verleden tijd' zou zijn. Ze installeerde een denktank van experts die met oplossingen moest komen voor de groep allermoeilijkste cliënten.

Een jaar later is er van de denktank

nog niks vernomen. Volgens een woordvoerder van het ministerie komt er in het voorjaar een 'tussenrapportage'. Voor Brandon is inmiddels een geschikte plek gevonden bij ASVZ in Sliedrecht. Maar volgens een inspectierapport uit november worden minstens 28 andere gehandicapten nog geregeld vastgebonden. Vermoedelijk gaat het in de praktijk om veel meer gevallen. Ouders van kinderen met soortgelijke of zwaardere handicaps dan Brandon, worstelen onverminderd voort in hun zoektocht naar menswaardige zorg.

'Hij gilt, slaat en trekt meubels kapot', zegt Mandy Roemer over haar 10-jarige zoon Kees, dat ze noodgedwongen thuis in Uithoorn opvangt, omdat geen enkele instelling hem wil hebben. Kees is diep verstandelijk beperkt, heeft ernstige gedragsproblemen en slaapt nooit langer dan twee uur achterelkaar.

'De enige oplossing voor Kees is een-op-eenzorg, maar er is geen instelling die dat kan bieden. Hoe het verder moet, weet ik niet. Ik heb op

“

Soms denk ik dat de dood voor hem een verlossing is

Mandy Roemer
moeder van gehandicapte zoon Kees

de logeeropvang gezien dat andere kinderen werden vastgebonden aan een bed met de Zweedse band.' Ze hoopt dat dat met haar kind niet is gebeurd. Met zekerheid is dat niet te zeggen, want Kees kan niet praten. Nu gaat haar zoon enkele uurtjes per dag naar een medisch kinderdagverblijf. 'Maar dat kan binnenkort niet meer. Hij wordt steeds sterker en de begeleiders kunnen hem niet aan.' Hoe het verder moet, weet Roemer niet. Zachtjes: 'Soms denk ik dat de

dood voor hem een verlossing zou zijn.'

Na de zaak-Brandon had Josette Budding even goede hoop op een oplossing. Ze is oprichter van de Dex Foundation en moeder van een diep verstandelijk beperkte zoon met autisme. Maar een jaar na dato is ze teleurgesteld. 'Er kwam uit de politiek wat blabla, maar er verandert niks.' Budding en haar man hebben hun baan opgezegd om 24 uur per dag voor zoon Dexter te kunnen zorgen. De reguliere zorg heeft voor hem geen andere oplossing dan vastbinden of platspuiten, en dat willen zijn ouders niet. Maar Budding weet niet hoelang ze dit 'survivalen' nog volhouden. Bij de Dex Foundation, die opkomt voor deze kinderen, melden zich tientallen ouders die evenmin zorg kunnen vinden voor hun extreem moeilijke kind.

Het Centrum voor Consultatie en Expertise, dat wordt ingeroepen als de zorg voor een complexe patiënt is vastgelopen, stelt dat er te weinig plekken zijn voor kinderen die zowel

zwaar verstandelijk gehandicapt als autistisch zijn.

Ook Saskia Huismans uit Bergen op Zoom is de wanhoop nabij. Zoon Youp (12) is blind, heeft het ontwikkelingsniveau van een kind van 5 en psychiatrische problemen. 'Soms hoort hij stemmen in zijn hoofd, dan valt hij ons aan. In euforische aanvallen houdt hij een slooptocht door het huis.' Op de dagopvang die hij een tijdje bezocht, werden Youps armen soms op zijn rug vastgebonden. 'Ze wilden ook een fixatiestoel voor hem aanschaffen', zegt Huismans. 'Maar van vastbinden wordt hij alleen maar slechter.'

Op de dagopvang escaleerde de situatie zo, dat Youp er niet meer naar toe mocht. Ook op de school voor kinderen met meervoudige handicaps is hij niet meer welkom. Terwijl Huismans telefonisch haar verhaal doet, krijgt haar zoon op de achtergrond als een loeiende sirene. 'Je moet hem grote delen van de dag letterlijk vasthouden. Youp heeft een-op-eenzorg nodig, maar die is er niet.'

'Tussenformatie' moet gedoogcoalitie redden

Van onze verslaggevers
Robert Giebels, Jan Hoedeman

DEN HAAG In een poging minimaal 10 miljard euro extra te bezuinigen, beginnen VVD, CDA en gedoogpartner PVV volgende maand aan een nieuwe formatieronde, die ingewijden bestempelen als een 'tussenformatie'.

Premier Rutte, vicepremier Verhagen en PVV-leider Wilders zijn zelf de hoofdonderhandelaars. Zij legden

ook de basis voor het gedoogakkoord uit 2010. De procedure die is vastgesteld om over de noodzakelijke extra bezuinigingen te onderhandelen, is identiek aan die van toen.

Er is achter de schermen een sterke wil eruit te komen, ook bij de PVV, zo wordt in CDA en VVD gemeld. De PVV heeft bij monde van leider Geert Wilders ketelmuziek laten horen omtrent de hypotheekrenteaftrek: nieuwe verkiezingen bij gemorrel daaraan. Toch vreest de VVD als grootste regeringspartij eerder de in-

terne stabiliteit van het CDA, dan de mogelijkheid dat Wilders de stekker eruit trekt. Komende zaterdag speelt het CDA-congres een grote rol in het hervinden van het zelfbewustzijn van de christen-democraten. Daar wordt de koers uitgezet.

Naar verwachting wordt vanaf eind februari, begin maart onderhandeld over welke bezuinigingen en hervormingen nodig zijn om de uitgaven in 2015 met zo'n 10 miljard euro te verlagen. Aan het verhoor van de inkomsten door belastingver-

hogingen, wordt niet gedacht. De drastische operatie wordt vergeleken met die van de Tussenbalans van het derde kabinet-Lubbers, waarin CDA en PvdA in 1991 zij aan zij tussentijds 17 miljard gulden bezuinigden.

Net als bij de formatie van 2010 schuiven prominenten zoals Coen Teulings van het Centraal Planbureau (CPB) en de president van De Nederlandsche Bank, nu Klaas Knot, bij de hoofdonderhandelaars aan.

De tussenformatie is een uitvloeisel van de afspraak dat als de staatsfi-

nanciën tegenvallen, opnieuw moet worden onderhandeld. Cijfers van het CPB moeten hierover uitsluitend geven. Voor 2012 voorspelde het CPB een tekort van 4,1 procent van het bbp. Het kabinet ging in 2010 uit van 2,7 procent.

Volgens ingewijden moet het kabinet wel bezuinigen, omdat Nederland in Brussel strengere naleving van begrotingsregels bepleitte. Ook dreigen kredietbeoordelaars de triple-A-status van Nederland te verlagen als de economie niet verbetert.